

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍
និងព័ត៌មាន

សេចក្តីជូនព័ត៌មានស្តីពី
លទ្ធផលកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន
កិច្ចប្រជុំលើកទី១៥របស់ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍នយោបាយ និងសន្តិសុខអាស៊ាន
និងកិច្ចប្រជុំលើកទី១៩របស់ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន
ថ្ងៃទី ២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ ទីក្រុងម៉ានីល ប្រទេសហ្វីលីពីន

*****

ក្នុងការត្រៀមរៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានចូលរួម
កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍នយោបាយ-សន្តិសុខអាស៊ាន លើកទី
១៥ និងកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានលើកទី១៩ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅ ថ្ងៃទី ២៨
ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ ដែលមានឯកឧត្តម **អេនរិក ម៉ាណាឡូ** រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសស្តីទី របស់ហ្វីលីពីន
ធ្វើជាប្រធានកិច្ចប្រជុំ។

ក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស និងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍នយោបាយ-
សន្តិសុខអាស៊ាន រដ្ឋមន្ត្រីបានពិភាក្សាប្រកបដោយលទ្ធផល ក្នុងការពង្រឹងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកសាង
សហគមន៍អាស៊ាន ការរក្សាតួនាទីស្នូលរបស់អាស៊ាន ព្រមទាំងការធ្វើឲ្យស៊ីជម្រៅថែមទៀតទំនាក់ទំនង
របស់អាស៊ានជាមួយដៃគូខាងក្រៅ ការអភិវឌ្ឍតំបន់ និងបញ្ហាអន្តរជាតិ ដែលជាផលប្រយោជន៍រួម។

ក្នុងចំណោមបញ្ហាតំបន់ និងអន្តរជាតិដែលបានលើកមកពិភាក្សា រួមមាន ការវិវឌ្ឍនៅឧបទ្វីបកូរ៉េ
ស្ថានភាពនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ដូចជាចោរសមុទ្រ និងការប្តូរប្រដាប់អាវុធលើនាវា
អំពើហិង្សាជ្រុលនិយម និងអំពើកេរ្តិ៍រកម្ម។

រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានបានចេញសេចក្តីប្រកាសស្តីពីស្ថានភាពនៅឧបទ្វីបកូរ៉េ ដែលមាន
ភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ាន បានពិភាក្សាការតាមដានការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី២៨ និង២៩ ដែលបានរៀបចំកាលពីឆ្នាំ២០១៦។ កិច្ចប្រជុំក៏បានពិចារណាពីឯកសារលទ្ធផលនានា រួមមាន សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អាស៊ានក្នុងការទទួលស្គាល់តួនាទីមុខងារសាធារណៈ ដែលជាកតាលីករដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវចក្ខុវិស័យសហគមន៍អាស៊ានឆ្នាំ២០២៥ ក៏ដូចជា របាយការណ៍នានារបស់កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍នយោបាយ-សន្តិសុខអាស៊ាន ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន។

កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសម្របសម្រួលអាស៊ានក៏បានពិភាក្សាពីរបៀបថ្មីក្នុងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន និងសន្និសីទក្រោយកិច្ចប្រជុំជាមួយដៃគូសន្ទនានានា ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ នេះ។

នៅក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំទាំងនេះ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានសម្តែងការរីករាយដែលបានឃើញភាពរីកចម្រើនក្នុងដំណើរការព្រាងលិខិតុបករណ៍ស្តីពីការការពារ និងលើកកម្ពស់ សិទ្ធិពលករទេសន្តប្រវេសន៍ ដែលនឹងអាចដាក់សុំការអនុម័ត នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាននៅខែវិច្ឆិកា ខាងមុខនេះ។ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីក៏បានធ្វើការផ្តួចផ្តើមក្នុងការលើកកម្ពស់ឯកសារនេះពីចំណងកុងសង់ស៊ុសលើផ្នែកសីលធម៌ ទៅជាលិខិតុបករណ៍ដែលមានចំណងផ្លូវច្បាប់។

ចំពោះការកសាងសហគមន៍អាស៊ាន ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានអំពាវនាវដល់រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ឲ្យផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ដល់ផែនការការងារដំណាក់កាលទី៣ នៃគំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់សមាហរណកម្មអាស៊ាន និងផែនការមេស្តីពីការតភ្ជាប់អាស៊ានឆ្នាំ២០២៥ ដែលមានផលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ដល់កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់អាស៊ានក្នុងការកាត់បន្ថយគម្លាតអភិវឌ្ឍន៍។

ពាក់ព័ន្ធដល់ទំនាក់ទំនងអាស៊ាន-សហរដ្ឋអាមេរិក ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីបានលើកឡើងថា ចាប់តាំងពីកិច្ចប្រជុំលើកចុងក្រោយរបស់យើង នៅទីក្រុងបូរ៉ាកាយ កាលពីខែកុម្ភៈ យើងនៅមិនទាន់យល់ច្បាស់ពីនយោបាយការបរទេសរបស់អាមេរិកចំពោះអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ជាពិសេសចំពោះអាស៊ាន។ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីបានថ្លែងថា “ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រអាស៊ាន-អាមេរិកនឹងនៅតែជាអាទិភាព ដោយពិនិត្យដល់សារសំខាន់ភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម ដែលកាន់តែកើនឡើង នៅក្នុងតំបន់ និងក្រៅតំបន់”។

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីបានលើកឡើងថា “ក្នុងន័យនេះ ខ្ញុំទន្ទឹងរង់ចាំចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិសេសរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ាន-អាមេរិក នៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន នៅថ្ងៃទី ៤ ខែឧសភា នេះ ដោយសង្ឃឹមថា អាស៊ាន និងសហរដ្ឋអាមេរិក អាចបញ្ជាក់ជាថ្មីអំពីឆន្ទៈរួម និងដ៏រឹងមាំដើម្បីបន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូនេះឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធ។”

ចំពោះតួនាទីស្នូលរបស់អាស៊ានក្នុងនិម្មាបនកម្មតំបន់ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានគូសបញ្ជាក់ថា បច្ចុប្បន្ន ពិភពលោកកំពុងឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលដ៏សំខាន់នៃការផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងអំណាច ដោយបានគូសបញ្ជាក់ថា “យើងគួរតែបន្តរក្សាតួនាទីស្នូលរបស់អាស៊ាន ការឯកភាព និង

សាមគ្គីភាព។ ចំពោះកម្ពុជា ជំហរដ៏ច្បាស់លាស់របស់យើងគឺ៖ យើងគោរពទៅតាមគោលការណ៍ស្នូល នៃធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ដែលរក្សានិងលើកកម្ពស់សន្តិភាព សន្តិសុខ និងស្ថិរភាព ព្រមទាំងបន្តពង្រឹងគុណ តម្លៃដែលផ្តោតទៅលើសន្តិភាព នៅក្នុងតំបន់។

ចំពោះបញ្ហាឧបទ្វីកូរ៉េ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានបញ្ជាក់ថា ស្ថានភាពឧបទ្វីប កូរ៉េកំពុងតែដុះដាលខ្លាំង ដោយកូរ៉េខាងជើងបានសាកល្បងបាញ់មីស៊ីលរយៈពេល និងការសាកល្បង អាវុធនុយក្លេអ៊ែរ។ ដូចគ្នានេះដែរ ការដាក់តម្លើងប្រព័ន្ធការពារមីស៊ីល នៅកូរ៉េខាងត្បូង និងការកើនឡើង នូវវត្តមាននៃកងនាវាប្រយុទ្ធសហរដ្ឋអាមេរិក កំពុងតែបង្កើតនូវភាពតានតឹងក្តៅគគុកនៅក្នុងតំបន់។ បើ ទោះបីការរំពឹងថានឹងមានសង្គ្រាមទ្រង់ទ្រាយធំមិនអាចកើតមានក៏មានដោយ ហេតុការណ៍នេះកំពុង បង្កការគំរាមគំហែងធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិភាព សន្តិសុខ និងស្ថិរភាព មិនត្រឹមតែនៅក្នុងឧបទ្វីបកូរ៉េប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកទាំងមូល និងតំបន់អាស៊ានផងដែរ។ ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី បន្តគូសបញ្ជាក់ថា “ខ្ញុំយល់ស្របជាមួយរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសម៉ាឡេស៊ីក្នុងការព្យាយាមបញ្ជូនសារទៅរដ្ឋ មន្ត្រីការបរទេសអាមេរិកថា សហរដ្ឋអាមេរិកក៏ត្រូវពិចារណាក្នុងការបន្ធូរបន្ថយភាពតានតឹងផងដែរ។” កម្ពុជាអះអាងជាថ្មី នូវការគាំទ្ររបស់ខ្លួនសម្រាប់ការលុបបំបាត់អាវុធនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងតំបន់។ ប្រមុខ ដឹកនាំអាស៊ានចូលរួមជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិ ដោយធ្វើឲ្យប្រាកដថាកូរ៉េខាងជើងត្រូវតែគោរពតាម ទាំងស្រុងនូវសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និង បោះបង់ ការព្យាយាមបង្កើតអាវុធនុយក្លេអ៊ែររបស់ខ្លួន។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិវឌ្ឍនៃសមុទ្រចិនខាងត្បូង ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **ប្រាក់ សុខុន** បានសង្កេត ឃើញថា “ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នមានសភាពស្ងប់ស្ងាត់ ជាពិសេស បន្ទាប់ពីការអនុម័តសេចក្តីប្រកាសរួមស្តី ពីការអនុវត្តក្រមសម្រាប់ការពិបប្រទះដោយមិនបានគ្រោងទុកនៅលំហសមុទ្រ (CUES) និងការ បង្កើតខ្សែទូរស័ព្ទពិសេសរវាងក្រសួងការបរទេសនៃប្រទេសអាស៊ាននិងចិន និងវឌ្ឍនភាពជាវិជ្ជមាន និងដំណើរការនៃកិច្ចសន្ទនារវាងប្រមុខដឹកនាំនៃភាគីពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់”។

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីបានអំពាវនាវឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី តាម រយៈការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចា និងបានស្នើថា គួរចាប់យកវឌ្ឍនភាពជាវិជ្ជមាននេះ ដើម្បីបង្កើន ល្បឿនដំណើរការរៀបចំសេចក្តីព្រាងក្របខ័ណ្ឌក្រមប្រតិបត្តិនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង (COC) ដើម្បីដាក់ ចេញនូវយន្តការមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាព និងរឹងមាំ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងកម្លាំងប្រែប្រួលភូមិសាស្ត្រ នយោបាយថ្មី នៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង។

ថ្ងៃទី ២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧

